

[Erik Eriksen.]

Jeg vil dernæst sige nogle ganske få ord om jordlovskomplekset og indlede med at sige, at udsigterne til et snarligt dansk medlemskab af fællesmarkedet jo i sin tid blev angivet som hovedårsagen til, at regeringen tog denne lovgivning op til revision. Nu er debatten herom jo så ny; derfor skal jeg indskrænke mig til at understrege ganske enkelte ting. Det var og er fra alle sider anerkendt, at vi skulle gøre vort bedste for at sikre dansk jord på danske hænder, også under de nye forhold. Samtidig ønskede regeringen de så at sige helt nye naturfredningsbestemmelser skærpet delvis ud fra det samme synspunkt, og efter langvarige ekspertovervejelser var regeringen omsider ved at gøre sig klar til fremsættelsen af sine lovforslag. Men på det tidspunkt brød forhandlingerne i Bruxelles sammen, det vil sige, at forudsætningerne for regeringens jordlovstanker måtte ændres. Men det ønskede regeringen ikke, den valgte, som vi ved, at køre videre, som om intet var hændt. Jeg kan kun se det sådan, at regeringen synes at have et langt videregående sigte end det nationale. Det var for mig at se regeringens ønske gennem bemyndigelseslovgivning, restriktioner, begrænsninger, skatteregler, der måtte ramme vilkårligt, og fortsat undergravning af ejendomsretten ligesom at spinde befolkningen ind i formynderskabets, formynderstatens net. Anderledes kan jeg ikke se det.

Den højtærede radikale landbrugsminister vil ikke hos sine standsfæller høste anerkendelse, endsige tak, for den rolle, han har spillet. Den højtærede statsminister har talt om, at der med en stor del af de regler, der nu ophøjes til lov, bliver lovgivet for århundreder. Selv om forslagene vel ikke ligefrem kan siges at indeholde bernstorffsk visdom, så er det jo givet, at jordpolitiske ændringer bør skrives med tanke på mere end nuet, og derfor er det også forkert at jasje vidtgående ændringer igennem med et så spinkelt og broget flertal.

Jeg skal ikke gentage mine beklagelser her, jeg har jo fået svar, tydeligt svar. Jeg ville helst have troet, at den højtærede statsminister på dette område i og for sig ønskede at komme bort fra regeringens uforsonlige holdning, at han i regeringen ville have sat noget ind derpå. Det ville jeg som

sagt helst tro, men i politik er der jo områder, hvor viden har en tendens til at fortrænge tro.

I det hele taget må jeg erkende, at jeg ikke har været heldig med mine samarbejdsbestrebelsers. Umiddelbart før det sidste radikale landsmøde for kort tid siden gentog jeg en opfordring til de radikale ledere om at besinde sig på deres liberale rod. Jeg mindede om, at vi i venstre tidligere har givet udtryk for villighed til at samarbejde om det radikale Nyborgprogram, der på væsentlige punkter faldt sammen med venstres. Ved det radikale landsmøde blev min opfordring afvist. Det er bemærkelsesværdigt — ikke at jeg blev overrasket, men fordi det er første gang, de radikale har afvist tilbud om liberalt samarbejde før et valg; ellers plejer de altid at vente til efter valget.

Videre bestemte det radikale landsmøde sig for at give socialdemokratiet flertal for gennemførelse af kildeskat og fradragsrettens ophævelse. Jeg er godt nok opmærksom på, at de nye standpunkter blev svøbt ind i tågesnak; det har jo altid været det radikale partis særkende, at når det gav efter for et socialdemokratisk pres, så søgte det altid at camouflere den ændrede stillingtagen bag ord som behov for overvejelser og saglige grunde o. s. v. o. s. v. Realiteten har dog hver gang vist sig at være en kapitulation. For mig at se er det radikale parti nu klar over, at det kun har socialdemokratiets interesse, såfremt partiet kan give socialdemokratiet flertal. Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen har da også klart udtrykt sine tanker og meninger herom ved et møde i Høng for ganske nylig. Det synes at være en historisk rolle, der er ved at blive udspillet — moren kan gå.

Jeg må tilstå, at de radikales veråb er højst besynderlige. Det lyder nu med henblik på regeringspartneren: pas nu på, at socialdemokratiet ikke får flertal! Jeg ved ikke, hvilke erfaringer der ligger bag denne meget højt udtalte ængstelse. Jeg ved det ikke. Det vigtigste er imidlertid, at bønneråbet om at holde fast ved det radikale parti kun gælder de vælgere, der overvejer at stemme på socialdemokratiet eller på det ærede medlem hr. Aksel Larsens parti, for det er jo kun derigennem de to partier kan få flertal.